

ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΚΕΡΚΥΡΑΪΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

ΚΕΡΚΥΡΑΪΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ

ΠΕΡΙΟΔΟΣ Β'

• ΤΟΜΟΣ Θ'

• 2016

Γ' ΔΙΕΘΝΕΣ ΠΑΝΙΟΝΙΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ

ΚΕΡΚΥΡΑ, 30 ΑΠΡΙΛΙΟΥ - 4 ΜΑΪΟΥ 2014

ΤΑ ΠΡΑΚΤΙΚΑ

II. ΙΣΤΟΡΙΑ – ΕΚΚΛΗΣΙΑ – ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΣ

ΚΕΡΚΥΡΑ 2016

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΕΚΔΟΤΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ	11
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ	13

ΟΙ ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΕΙΣ ΙΣΤΟΡΙΑ Γ' Ενότητα

Λουκιανός Ζαμίτ, Η κερκυραϊκή εξοχή, οι Παξοί και τα Διαπόντια Νησιά στις αρχές του 19ου αιώνα με τη ματιά και τα σχόλια του άγγλου συγγραφέα John Davy, γενικού επιθεωρητή στρατιωτικών νοσοκομείων στις αποικίες και τα προτεκτοράτα της Μεγάλης Βρετανίας	21
Ευάγγελος Ζαρόκωστας, Δικαιοσύνη και εξουσία στις αποικιακές σπουδές. Μεθοδολογικές προσεγγίσεις στην ιστορία της Βρετανικής αυτοκρατορίας του 19ου αιώνα	37
Νεκταρία Ιωάννου, Οι εκλογικές αναμετρήσεις στην Αναγνωστική Εταιρία Κερκύρας κατά τα έτη 1842-1864	45
Σπυρίδων Γ. Πλουμίδης, Το Επτανησιακό ζήτημα στην ελληνική πολιτική (1833-1864)	57
Ελευθερία Κούκουρα, «Αι ημέραι του Στρατοδικείου»: Μία –εκ των έσω- προσπάθεια ανασύνθεσης της τριετίας 1848-1850	69
Μαρία Κοτινά, Επτανησιακό ριζοσπαστικό κίνημα και διαπάλη με το καθεστώς της Αγγλικής Προστασίας. Κρίσεις και αποτιμήσεις	81
Νικόλαος Ξ. Καρπούζης, Ο αληθής ριζοσπαστισμός μέσα από τον κεφαλληνικό τύπο. Διαθλάσεις της ιστορίας και της επτανησιακής κοινωνίας κατά την περίοδο 1852-1864	95
Δημήτριος Ε.-Γ. Καρύδης, Σολιάτικο	107
Αθηνά Νάνου, «Νὰ μπαλοταριστῷ καὶ ἐγὼ ἀνάμεσα μὲ ταῖς ἄλλαις πτωχαῖς...». Προικοδοτήσεις κερκυραίων γυναικών από το κληροδότημα Φλαγγίνη (1644-1797)	117
Μιλτιάδης Γ. Μπότσης, Η πετρελαϊκή δυναμική του Ιονίου Πελάγους	125
Κατερίνα Β. Κορρέ, Ποινική δικαιοσύνη και μορφές παραβατικότητας στα βενετοκρατούμενα Επτάνησα (16ος αιώνας)	143

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Ιωάννης Ν. Δόικας, Ένα διαζύγιο του έτους 1810 στους Παξούς	157
Νίκος Τόμπρος, Δεσμωτήριο Ιοάκης: Η εγκληματικότητα στο νησί την περίοδο της Βρετανικής Ηροστασίας	167
Ζωή Κ. Μιχαλοπούλου, Η «αντιδικία» του Ανδρέα Μουστοξύδη με τον αρμοστή Douglas και η συμβολή του πρώτου στη συνταγματική αναθεώρηση των ετών 1848-1849	181
Θεοδώρα Ζαφειράτου, Ηληροφορίες για τη δημόσια τάξη και την ασφάλεια στην Κεφαλονιά την περίοδο 1860-1870	195
Αγγελο-Διονύσης Δεμπόνος, Δικαστική διατίμηση αντιμισθίας δικηγόρων και υποδικηγόρων στο Ίονιο Κράτος	211
Ιωάννα Ν. Κονδύλη, Μία νέα ερμηνευτική προσέγγιση της οικογενειακής δικης του Διονυσίου Σολωμού	225
Καίτη Λρώνη-Τσέλη, Η αραποίηση προς όφελος των αγροτών άρθρων του αγροτικού νομοσχεδίου που ψήφισε η Βουλή στον δημοσιευθέντα νόμο ΣΜΔ' του 1867	237
Διονύσιος Μοσχόπουλος, Οι δημόσιοι υπάλληλοι των Επτανήσων κατά την διάρκεια της ιταλικής και γερμανικής κατοχής (1941-1944). Νομικά και ηθικά διλήμματα	253
Σπύρος-Μάριος Παγκράτης, Από την «Αντιπροσωπεία της Κυβερνήσεως» και τη «Γενική Διοίκηση Νήσων Ιονίου Πελάγους» (1944-1946) στην αιρετή «Περιφέρεια Ιονίων Νήσων» (2010). Το ζητούμενο της περιφερειακής οργάνωσης και η εν δυνάμει στήριξή του από την Κοινωνία της Ηληροφορίας	263
Σπυριδούλα Κατερέλου, Σύμπραξη δημοσίου και ιδιωτικού τομέα (Σ.Δ.Ι.Τ.) στην Περιφέρεια Ιονίων Νήσων. Προοπτικές και ανάπτυξη	277
Γιώργος Καραμπελιάς, Τα Επτάνησα από την Άλωση μέχρι την Επανάσταση: Οιουνέ «Πεδεμόντιο» του ελληνισμού	287
Στέλιος Μουζάκης, Αγροτική και αστική διαχείριση περιουσίας Μαρίας Σπάδα-Κογεβίνα στους Κατζαντζάρους Κερκύρας (1917-1945)	311

ΕΚΚΛΗΣΙΑ

Θεοδώρα Κλάδη, «Ο Κώδικας του πατριάρχη Μεθοδίου Γ' του Μορώνη». Κατάστιχο αρ. 4 του μοναστηριού των Στροφάδων του έτους 1675	329
πρωτοπρεσβύτερος Ιωάννης Διον. Μεσολωράς, Ορθοδόξων επισκόπων έδρες εν Κεφαλληνίᾳ	341
πρωτοπρεσβύτερος Γεώργιος Φ. Άντζουλάτος, Σεραφείμ "Άννινος, ὁ σοφὸς καὶ μεγαλόψυχος ἀρχιεπίσκοπος"	355
Δέσποινα Στεφ. Μιχάλαγα, Το εκκλησιαστικό οφφίκιο του «πρωτοπαπά» και η λειτουργία του στα βενετοχρατούμενα Επτάνησα	369

Χριστίνα Χ. Κολοβού, Αρχειακές πηγές του 18ου αιώνα για την εκκλησιαστική ιστορία των Κυθήρων. Ο κώδικας του επισκόπου Κυθήρων Νεοφύτου Λεβούνη (1729-1757).....	383
Ευθύμιος Δ. Βασιλόπουλος, Η λατρεία του αγίου Γερασίμου στην Κεφαλονιά (17ος-19ος αιώνας). Μια πρώτη προσέγγιση.....	393
Κωνσταντίνος Η. Θύμης, Η εκλογή ιεραρχών στην Εκκλησία της Επτανήσου την περίοδο της αγγλοκρατίας και η τυπική διάταξη της ακολουθίας «Εἰς τὰς ψήφους».....	403
Δημήτριος Γ. Μεταλληνός, Η πολιτική του βρετανού αρμοστή Howard Douglas έναντι της «Λατινικής Αρχιεπισκοπικής Εκκλησίας» Κερκύρας. Η περίπτωση του αληρικού Νικολάου Candoni	417
Π. Γεώργιος Δ. Μεταλληνός, Ρόκκος Χοϊδάς και ἀδελφοί Ιακωβάτοι. (Έρμηνευτική προσέγγιση μιᾶς ἀντιπαράθεσης)	445
Γιάννης Σ. Ηιέρης, Το βιβλίο των νεκρών του ναού της Υ. Θ. Κυρίας της Αντιθουνιώτισσας στην πόλη της Κέρκυρας.....	463
Αναστάσιος Βαβουάσκος, Η εκκλησιαστική ἐνωση της Επτανήσου με την Αυτοκέφαλη Εκκλησία της Ελλάδος.....	471
Αθανάσιος Σωτ. Τζιερτζής, Η στάση του μητροπολίτου Κερκύρας Αθανασίου στο ζήτημα της Ένωσης της Επτανήσου με την Ελλάδα μέσα από τον κερκυραϊκό τύπο (1863-1864).	481
Κωνσταντίνος Στουπάθης, Το ζήτημα της καταλληλότητας των ιερών ναών ως προς τη διαχείριση και τις εκθεσιακές ανάγκες των εκκλησιαστικών κειμηλίων. Το παράδειγμα βελτιωμένης πρότασης έκθεσης των αμφίων του αγίου Διονυσίου Ζακύνθου	497

ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΣ

Σταύρος Βουτσινά, Ο Γεώργιος Μηνιάτης και η νεοελληνική τέχνη.....	521
Νέκος Ε. Αλεβυζάκης, «Η Κέρκυρα τιμά τα τέκνα της...». Η δημόσια γλυπτική ως μέσο καταγραφής της ιστορικής και της κοινωνικής μνήμης..	535
Κωνσταντίνος Αργιανάς, Από τον Θηγίσκοντα Αχιλλέα στον Νικητή Αχιλλέα. Η Σίσι, ο Κάιζερ και η ελληνική αρχαιότητα.....	551
Ευθυμία Μαυριμιγάλη, Ο ζακυνθινός ζωγράφος Κωνσταντίνος Ιατράς: Το εικαστικό και ερευνητικό έργο του	561
Ελένη-Στυλιανή Τριβυζά, Εικήνα βάπτισης του Χριστού με σκηνές του βίου του Προδρόμου: Ένα έργο του Μιχαήλ Τζεν.....	577
Δημήτριος Δ. Τριανταφυλλόπουλος, Έσχατολογία, ἀρετολογία και τέχνη: Νοήματα μιᾶς εἰκόνας στήν Κέρκυρα στά τέλη του 15ου αιώνα.....	593
Αναστασία Καπανδρίτη, Η οργάνωση και ο γλυπτός διάκοσμος των άψεων στους ναούς των Επτανήσων. Ο επτανησιακός ρυθμός (18ος - αρχές 20ού αι.)..	605

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Χρήστος Δ. Μεράντζας, Η ορεσίβια μαρτυρία της καλλιτεχνικής παραγωγής των Επτανήσων. Φορητές μεταβυζαντινές εικόνες με προέλευση τα Επτάνησα και προορισμό το Ματσούκι και το Συρράκο Ιωαννίνων	619
Ανδρομάχη Κατσελάκη, Μεταβυζαντινές εικόνες από την Κεφαλονιά σε ιδιωτική συλλογή	637
Ιωάννα Στουφή-Πουλημένου, Επιδράσεις της κρητικής ζωγραφικής σε μεταβυζαντινές τοιχογραφίες της Ζακύνθου	651
Γιάννης Ρηγόπουλος, Η επίδραση των χαρακτικών του Etienne Delaune στον Θεόδωρο Πουλάκη, τον Κωνσταντίνο Κονταρίνη, τον Δημήτριο Φωσκάλη, τον Νικόλαο Λαμπέτη, τον Γεώργιο Καστροφύλακα και άλλους..	665
Ιλιάνα Ζάρρα, Παράδοση και καινοτομία: Η σύνθεση του Ευαγγελισμού σε δύο φορητές εικόνες του 19ου αιώνα (πρόδρομη ανακοίνωση)	683
Στυλιανός Περδίκης, Η ιστορία της μονής Κύκκου σε εικόνα του κερκυραϊκού ζωγράφου Νικολάου Ασπιώτη	695
Μαρίνα Παπασωτηρίου – Αλέξανδρος Τενεκετζής, Ο Κωνστ. Θεοτόκης και η «Συντροφιά των Εννιά». Λόγος και εικόνα στην κοσμοπολίτικη Κέρκυρα των αρχών του 20ού αιώνα.	713
Λευτέρης Σπύρου, Ο Ζαχαρίας Παπαντωνίου και η εκκλησιαστική τέχνη της Ζακύνθου.	723
Άγγελος Δρακογιώργος, Η τέχνη στην Κέρκυρα κατά τον Μεγάλο Πόλεμο. Η περίπτωση του Δημήτρη Γαλάνη	735
Δημήτρης Κονιδάρης, Ποια ήταν η ζωγράφος Βιργινία; Ένα αδιευκρίνιστο πρόσωπο στο κερκυραϊκό περιοδικό Πρόσπερος (1949-1954)	749
ΣΤΡΟΓΓΥΛΗ ΤΡΑΠΕΖΑ: Ιστορία της τέχνης στα Επτάνησα: «Η ζωγραφική στα Ιόνια Νησιά από τον μεσαίωνα έως τον 20ό αιώνα. Τέχνη μεθορίου ανάμεσα στη Δύση και την Ανατολή».	763
ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΣΥΝΕΔΡΩΝ	805
ΕΥΡΕΤΗΡΙΟ ΟΝΟΜΑΤΩΝ	809
ΚΥΡΙΑ ΟΝΟΜΑΤΑ ΣΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ	811
ΚΥΡΙΑ ΟΝΟΜΑΤΑ ΞΕΝΑ	841